

विष्णु पुराण

VISHṆU PURĀṆA

Çeviren

H. Derya Can

✕ @ f / otukennesriyat

YAYIN NU: 2196
EDEBÎ ESERLER: 1115

T.C. KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI
SERTİFİKA NU: 49269

ISBN: 978-625-408-813-1

www.otuken.com.tr | otuken@otuken.com.tr

ÖTÜKEN NEŞRİYAT A.Ş.®

İstiklâl Cad. Ankara Han 65/3 • 34433 Beyoğlu-İstanbul
Tel: (0212) 251 03 50

Genel Müdür: Ertuğrul Alpay

Genel Yayın Yönetmeni: Göktürk Ömer Çakır

Kitap Editörü: F. Jale Gül Çoruk

Kapak Tasarımı: Ötüken

Dizgi-Tertip: Ötüken

Baskı: Vizyon Basımevi Kâğıtçılık
Matbaacılık ve Yayın Sanayii Ticaret Ltd Şti
Beylikdüzü OSB Mah. Orkide Cad. Nu: 1/Z
Beylikdüzü-İstanbul Tel: (0212) 671 61 51
Sertifika Nu: 52098

Kitabın bütün yayın hakları Ötüken Neşriyat A.Ş.'ye aittir.
Yayınevinden yazılı izin alınmadan, kaynağın açıkça belirtildiği
akademik çalışmalar ve tanıtım faaliyetleri haricinde, kısmen veya
tamamen alıntı yapılamaz; hiçbir matbu ve dijital ortamda kopya
edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

H. Derya Can: Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Hindoloji Anabilim Dalından mezun oldu. 1992 yılında araştırma görevlisi olarak çalışmaya başladığı Hindoloji Anabilim Dalında 2014 yılında profesör kadrosuna atandı. 1995 yılında Millî Eğitim Bakanlığı Araştırma Bursu alarak on ay Hindistan'daki Delhi Üniversitesine gitti. 2000 yılında Hint hükûmetinin davetlisi olarak Kendriya Hindî Sansthan (Agra), Allahabad Üniversitesi, Hindî Sahitya Sammelam (Allahabad), Sanskrit Üniversitesi ve Sahitya Akademisinde (Delhi) bilgi paylaşımı çerçevesinde akademik görüşmelerde bulundu. Sanskrit Grameri, Devanāgarī Alfabeti ve Sanskrit Parçalar, *Malavikā ve Agnimitra*, *Fakir Çārudatta-Kırık Kalça*, *Pañcatantra (Beş Kitap)* adlı çalışmalarının yanı sıra çift yazarlı olarak hazırladığı Hintçe Gezi ve Konuşma Rehberi ve Rāmāyana (derleme) destanıyla ilgili basılmış çalışmaları da bulunmaktadır. Hâlen aynı Hindoloji Anabilim Dalında öğretim üyesi olarak çalışmaktadır.

İÇİNDEKİLER

Sunuş.....	23
Purāṇa Kelimesinin Anlamı.....	25
Tanrı Viṣṇu	28
Viṣṇu Purāṇa'nın Özeti	30

I. KİTAP

I. BÖLÜM:

Dua. Maitreya'nın Öğretmeni Parāṣara'ya Evrenin Kökenini ve Doğasını Sorması; Parāṣara'nın İfridleri Yok Etmek İçin Dinî Tören Yapması ve Vasishṭha Tarafından Yatıştırılarak Törenden Vazgeçmesi. Pulatsya'nın Görünmesi; Ona İlahi Bilgi Vermesi; Viṣṇu Purāṇa'yı Tekrarlanması; Viṣṇu'nun Kökeni, Var Oluşu ve Bütün Her Şeyin Sonu / 35

II. BÖLÜM:

Parāṣara'nın Viṣṇu'ya Dua Etmesi. Viṣṇu Purāṇa'nın Yeniden Anlatımı; Vāsudeva'nın Yaratılıştan Önceki Varlığının Tanımı ve Onun İlk Görünümleri; Pradhāna'nın veya Kozmogoni'nin Temel İlkesinin Tanımı; Prākṛita (evrenin yok oluşu); Mahat, Ahankāra, Tanmatralar; Elementler, Duyu organları, Duyular, Dünyevi Yumurta; Yaratıcı Brahmā ile Bir Olan Viṣṇu, Koruyucu Viṣṇu, Yok Edici Rudra / 37

III. BÖLÜM:

Zaman Ölçüsü: Kāsthā; Gündüz ve Gece, Ay, Yıl, Tanrısal Yıl; Yugalar: Mahāyuga: Brahmā'nın Günü, Manuların Dönemleri; Brahmā'nın Gecesi ve Dünya'nın Yok Oluşu; Kalpa: Parārdha: Pādma Kalpa yani Geçmiş Kalpa, Vārāha Kalpa yani Şimdiki Kalpa / 41

IV. BÖLÜM:

Kalpa'nın Başlangıcında Nārāyaṇa'nın Varāha (yaban domuzu) Olarak Ortaya Çıkışı; Pṛithivī'nin (Yeryüzü) Ona Hitap Etmesi; Dünya'yı Suların Altından Yükseltmesi; Sanandana ve Yogiler Tarafından Okunan İlahiler; Yeryüzünün Okyanusa Batması; Yedi Bölgeye Bölünmesi; Evrenin En Alt Bölgesinin Düzenlenmesi; Yeniden Yaratılış / 43

V. BÖLÜM:

Brahmā Olarak Viṣṇu'nun Dünya'yı Yaratması; Yaratılışın Genel Özellikleri; Brahmā'nın Meditasyon Yapması; Hareket Etmeyen Nesneler, Hayvanlar, Tanrılar ve İnsanların Kökeni; Dokuz Türün Özel Yaratılışı: Mahat, Tanmātra, Aindriya, Cansız Nesneler, Hayvanlar, Tanrılar, İnsanlar, Anugraha ve Kaumāra; Yaratılışın Ayrıntılı Anlatımı; Farklı Durumlar Altında Brahmā'nın Bedeninden Türeyen Farklı Cinslerin Kökeni; Ağzından Vedaların Doğuşu; Önceki Kalpa'da Var Olan Her Şeyin Tekrar Yaratılışı / 46

VI. BÖLÜM:

Dört Kastın Kökeni; Onların İlk Halleri; Toplumun Gelişimi; Tahılların Farklı Türleri; Kurbanın Yararı; İnsanların Görevi, Öldükten Sonra Onlara Ayrılan Bölgeler / 51

VII. BÖLÜM:

Yaratılışın Devamı; Pracāpatiler; Sanandana ve Diğerleri; Rudra ve On Bir Rudra; Manu Svāyambhuva ve Karısı; Śātārūpa ve Çocukları; Dakṣha'nın Kızları ve Onların Dharma ve Diğerleriyle Evlilikleri; Dharma ve Adharma'nın Soyu; Dünyaların Sürekli Birbirini İzlemesi ve Dünyevi Bozulmanın Farklı Biçimleri / 53

VIII. BÖLÜM:

Rudra'nın Kökeni; Sekiz Rudra'ya Dönüşmesi; Onların Karıları ve Çocukları; Bhṛigu'nun Soyu; Viṣṇu'yla Birlikte Śrī'nin Hikāyesi / 56

IX. BÖLÜM:

Lakṣmī Efsanesi; Durvāsa'nın Indra'ya Çelenk Vermesi ve Indra'nın Saygısız Davranışı ve Durvāsa Tarafından Lanetlenmesi; Tanrıların Gücünün Zayıflaması ve Dānavalar Tarafından Zulüm Edilmesi; Viṣṇu'nun Yardımı; Okyanusun Çalkalanması / 58

X. BÖLÜM:	Daksha'nın Kızlarının Döllerinin Rishilerle Evlenmesi / 65
XI. BÖLÜM:	Dhruva Efsanesi / 67
XII. BÖLÜM:	Dhruva'nın Katı Dinî Uygulamalara Başlaması; Tanrı Vishṇu'nun Dhruva'ya Görünmesi; Dhruva'nın Vishṇu'yu Övmesi ve Kutup Yıldızı Olarak Göklere Yükselmesi / 70
XIII. BÖLÜM:	Veṇa Efsanesi / 75
XIV. BÖLÜM:	Pṛithu'nun Soy; Praçetāsalar Efsanesi / 80
XV. BÖLÜM:	Dünyayı Kaplayan Ağaçların Praçetāsalar Tarafından Yok Edilmesi; Onları Yatıştırılması ve Mariṣā'nın Eş Olarak Verilmesi; Kandu Efsanesi; Praçetāsaların Oğlu Daksha'nın Farklı Kişilikleri; Oğulları, Kızları, Onların Evlilikleri ve Soyları / 83
XVI. BÖLÜM:	Maitreya'nın Prahlāda'nın Öyküsüyle İlgili Soruları / 90
XVII. BÖLÜM:	Prahlāda Efsanesi / 91
XVIII. BÖLÜM:	Hiraṇyakaṣipu'nun Oğlu Prahlāda'yı Yok Etme Çabaları / 96
XIX. BÖLÜM:	Prahlāda ve Hiraṇyakaṣipu Arasındaki Konuşma; Prahlāda'nın Babasının Gazabına Uğraması; Vishṇu'yu Övmesi / 99
XX. BÖLÜM:	Vishṇu'nun Prahlāda'ya Görünmesi; Narasinha Bedetlenmesinde Hiraṇyakaṣipu'yu Öldürmesi; Prahlāda'nın Daityaların Hükümdarı Olması; / 103
XXI. BÖLÜM:	Daityaların Soy. Kaṣyapa'nın Danu Tarafından Oğulları; Kaṣyapa'nın Diğer Karılarından Olan Oğulları; Diti'nin Oğulları Olan Marutların Doğumu; / 105
XXII. BÖLÜM:	Farklı Yaratılış Bölgelerinde Hüküm Süren Farklı Yaratılmışlar; Vishṇu'nun Evrenselliği; Vishṇu'nun Algılanabilir ve Algılanamayan Nitelikleri; Vishṇu Purāṇa'nın İlk Kitabını Dinlemenin Erdemi / 107

II. KİTAP

I. BÖLÜM:

Svāyambhuva'nın En Büyük Oğlu Priyavrata'nın On Oğlunun Olması; Bu Oğullardan Üçünün Dinî Bir Yaşamı Benimsemesi; Yeryüzünün Yedi Dvīpa'ya Bölünmesi; Hindistan Kıtasının Oğlu Bharata'ya Verilmesi ve Kıtanın Adının Bharata Olarak Adlandırılması ve Onun Soyundan Gelenlerin Svāyambhuva Manvantara Döneminde Hüküm Sürmeleri / 115

II. BÖLÜM:

Yeryüzünün Betimlenmesi; Meru Dağı'nın Uzunluğu; Īlāvṛita'nın Kapsamı; Farklı Varshalarda Tapınılan Tanrı Viṣṇu'nun Bedenlenmeleri / 117

III. BÖLÜM:

Bharatavarsha'nın Betimlenmesi / 120

IV. BÖLÜM:

Krallar, Dağlar, Nehirler; Diğer Dvīpa (Plaksha, Śālmana, Kuṣa vb. gibi) Halklarının Öyküleri; Onları Ayıran Okyanusların Durumu. Lokāloka Dağı / 122

V. BÖLÜM:

Pātāla'nın (yeraltı dünyası) Yedi Bölgesi; Nārada'nın Pātāla'yı Övmesi; Yılan Śeṣha'nın Öyküsü; Astroloji ve Astronominin İlk Öğretmeni / 126

VI. BÖLÜM:

Pātāla'nın Altındaki Farklı Cehennemler ve Nāraka'nın (cehennem) Bölümleri ve Ceza Türleri; Kefaretin Etkisi; Viṣṇu'ya Yapılan Etkili Kefaret / 127

VII. BÖLÜM:

Yeryüzü, Gökyüzü, Gezegenler, Maharloka, Canaloka, Tapoloka ve Satyaloka'nın Uzunlukları ve Durumları. Brahmā Yumurtası; Viṣṇu'nun Enerjisinin Etkisi / 130

VIII. BÖLÜM:

Güneş'in Betimlenmesi; Anayönlerdeki Kralların Şehirleri; Güneş'in Rotası; Işınlarnın Doğası; Ekliptik Boyunca İzlediği Yol; Gündüz ve Gece; Zamanın Bölümleri, Ekinokslar ve Gün dönüşleri; Aylar, Yılların Betimlenmesi; Lokāloka Dağı'ndaki Ermişler; Pitṛilerin, Tanrıların, Viṣṇu'nun Kutsal Yolları; Gangā'nın Kökeni ve Meru Tepesi'nde Dört Büyük Nehire Ayrılması / 133

- IX. BÖLÜM:** Şişumāra Şeklindeki Gezegen Sistemi; Yeryüzünün Güneş Tarafından Beslenmesi; Yağmurun Bitki Örtüsünü ve Hayvan Yaşamını Desteklemesi; Nārāyaṇa'nın Tüm Varlıkları Desteklemesi / 139
- X. BÖLÜM:** On İki Āditya'nın İsimleri; Yılın Her Ayında Güneş Arabasına Eşlik Eden Ermişler, Gandharvalar, Apsaraslar, Yakshalar, Uragalar ve Rākshasaların İsimleri ve Görevleri / 141
- XI. BÖLÜM:** Güneş'in Üç Veda (R̥iḡ, Yacus, Sāman) ve Viṣṇu'yla Olan Bağlantısı / 142
- XII. BÖLÜM:** Ay'ın Betimlenmesi; Atları, Arabası ve Yörüngesi. Gezegenlerin Arabaları ve Atları; Dhruva'ya Bağlı Olan Hava İpiyle Yörüngelerinde Tutulmaları; Vāsudeva'nın Tek Gerçek Olması / 143
- XIII. BÖLÜM:** Bharata Efsanesi; Bharata'nın Tahtından Vazgeçip Çileci Olması ve Bir Geyik Yavrusunu Beslemesi; Ölümü, Art Arda Gelen Doğumları; Bir Tahtrevan Taşıyıcısı olarak Kral Sauvīra'nın Tahtrevanını Taşımaları; Beceriksizliği Yüzünden Azarlanması ve Kralla Arasında Geçen Konuşma / 146
- XIV. BÖLÜM:** Bharata'nın Varoluşun Doğasını, Yaşamın Sonunu, Bireyin Evrensel Ruhla Özdeşleşmesini Anlatması / 151
- XV. BÖLÜM:** Bharata'nın Ribhu ve Nidagha Öyküsünü Anlatması / 153
- XVI. BÖLÜM:** Ribhu ve Nidagha Öyküsünün Devamı / 155

III. KİTAP

- I. BÖLÜM:** Farklı Manular ve Manvantaraların Öyküsü; İkinci Manu Svārochisha; Tanrılar, İndra, Yedi Ermiş ve Oğullarının Dönemi; Auttami, Tamasa, Raivata, Çakshusha ve Vaisvata'nın Benzer Ayrıntıları; Her Manvantara'da Koruyucu Olarak Viṣṇu'nun Formları. Viṣṇu'nun Anlamı / 161

II. BÖLÜM:

Gelecekteki Yedi Manu ve Manvanatara'nın Öyküsü; Güneş'in Karıları Sancnā ve Çhāyā'nın Öyküsü; Sekizinci Manu Olan Çhāyā'nın oğlu Sāvarni; Onun Halefleri, Tanrılarla Birlikte Onların Dönemleri; Dört Yuga'nın Her Birinde Vishṇu'nun Ortaya Çıkışı / 163

III. BÖLÜM:

Her Bir Dvāpara Döneminde Vyāsa Tarafından Vedaların Dörde Bölünmesi; Mevcut Manvantara'nın Yirmi Sekiz Vyāsa'sının Listesi; Brahma Kelimesinin Anlamı / 166

IV. BÖLÜM:

Son Dvāpara Döneminde Vyāsa Kṛishṇa Dvaipāyana Tarafından Veda'nın Bölünmesi; Ṛig Veda'nın Paila, Yacur Veda'nın Vaiṣampāyana, Sāma Veda'nın Caimini ve Atharvan Veda'nın Sumantu Tarafından Okunması; Veda'nın Dört Bölümünün Kökeni. Ṛig Veda / 168

V. BÖLÜM:

Yacur Veda'nın Bölümleri; Yācñavalkya'nın Öyküsü / 169

VI. BÖLÜM:

Sāma Veda ve Atharva Veda'nın Bölümleri; Dört Purāṇik Samhita; On Sekiz Purāṇa'nın İsimleri; Bilim Dalları ve Ermişlerin Sınıfları / 171

VII. BÖLÜM:

Bhishma'nın Nakula'ya Yama'nın Bağımlılığından Kurtulan İnsanları Anlatması; Yama ve Hizmetkârlarından Biriyle Arasında Geçen Konuşma / 173

VIII. BÖLÜM:

Aurva Tarafından Sagara'ya Vishṇu'ya Nasıl Tapılacağının Anlatılması; Dört Kastın Ayrı Ayrı ve Ortak Görevleri / 176

IX. BÖLÜM:

Dinî Öğrencilerin, Ev Sahiplerinin, Münzevi Kişilerin ve Dilencilerin Görevlerinin Tanımı / 178

X. BÖLÜM:

Bir Çocuğun Doğumu, Ad Verme Törenleri, Evlilik Törenleri, Eş Seçme Törenlerinde Uyulması Gereken Kurallar; Eş Seçimi; Farklı Evlilik Biçimleri / 180

XI. BÖLÜM:

Ev Sahiplerinin Zorunlu Görevleri; Günlük İbadet, Abdest Almak, Adak Sunmak, Misafirperverlik, Cenaze Törenleri; Sabah ve Akşam Tapınmalarında Uyulması Gereken Kurallar / 182

- XII. BÖLÜM:** Çeşitli Zorunluluklar (arınma, törenler ve ahlaki değerler) / 189
- XIII. BÖLÜM:** Ataların Şerefine Düzenlenen Cenaze Törenleri (Şrāddhalar); Ekoddishtha yani Aylık Yapılan Şrāddha ve Sapindana yani Yıllık Yapılan Törenler / 191
- XIV. BÖLÜM:** Cenaze Törenleri / 194
- XV. BÖLÜM:** Şrāddha Törenlerinde Brāhmanların Ağırlanması; Okunması Gereken Çeşitli Dualar; Ölmüş Atalara Sunulacak Yiyecekler / 196
- XVI. BÖLÜM:** Ölmüş Atalara Uygun Yiyecek Sunulması; Şrāddha'yı Bozan Durumlardan Nasıl Sakınılması Gerekliği; Pitřilerin veya Ataların Duaları / 200
- XVII. BÖLÜM:** Vedaları Reddeden Kāfirlerin Kökenleri; Vasishṭha Tarafından Bhīshma'ya Onların Kökenlerinin Anlatılması; Daityalar Tarafından Bozguna Uğrayan Tanrılar; Hayali Görünüşün Viṣṇu'nun Bedeninden Yaratılması / 201
- XVIII. BÖLÜM:** Hayali Görünüşün Yeryüzüne İnmesi ve Daityaları Vedalardan Uzaklaştırması; Bauddha Teriminin Anlamı; Cainalar ve Bauddhaların Doktrinleri; Daityaların Güçlerini Kaybetmesi ve Tanrılar Tarafından Yenilgiye Uğratılmaları; Nagna Teriminin Anlamı. Śatadhanu ve Karısı Śaivya'nın Öyküsü / 204

IV. KİTAP

- I. BÖLÜM:** Kralların Soyları; Brahmā'dan Başlayan Güneş İmparatorluğu'nun Kökeni; Manu Vaivasvata'nın Oğullarının İlā ve Sudymna'ya dönüşmeleri; Vaivasvata'nın Oğullarının Soyları; Mārutta'nın Büyüklüğü; Vaiṣali Kralları; Śaryāti'nin Soyu; Raivata Efsanesi; Revatī'nin Balarāma'yla Evlenmesi / 213
- II. BÖLÜM:** Revata'nın Soyundan Gelenlerin Dağılımı; Īkshvāku'nun Doğumu. Kakutstha Efsanesi / 216

III. BÖLÜM:

Saubhari ve Karılarının Münzevi Hayatı Benimsemeleri; Māndhātri'nin Soyu. Narmadā ve Purukutsa Efsanesi; Triṣanku Efsanesi. Bāhu'nun Haihayalar ve Talacanghalar Tarafından Krallığından Sürülmesi; Sagara'nın Doğumu / 223

IV. BÖLÜM:

Sagara'nın Torunları; Onların Kötülükleri; Sagara'nın Aśvamedha Töreni Yapması ve Tören Atının Kapila Tarafından Çalınması; Ermiş Kapila Tarafından Sagara'nın Oğullarının Yok Edilişi; Mitrāsaha veya Kalmāshapāda Efsanesi; Khatvanga Efsanesi. Daśaratha'nın oğlu Rāma'nın ve Diğer Oğullarının Doğumu; Rāma'nın Öyküsünün Özeti / 226

V. BÖLÜM:

Mithilā Kralları; Nimi Efsanesi; Canaka'nın Doğumu; Siradhvacā'nın Kurban Töreni; Sitā'nın Kökeni; Kuśadhvacā'nın Oğulları / 232

VI. BÖLÜM:

Ay Hanedanının Kralları; Soma'nın Kökeni; Soma'nın Bṛihaspati'nin Karısı Tārā'yı Kaçırması; Tanrılar ve Asurlar Arasındaki Savaş ve Brahmā'nın Aracılık Yapması; Budha'nın doğumu ve Vaivasvata'nın kızı Ilā'yla Evlenmesi; Purūravas ve Urvaṣī Efsanesi / 233

VII. BÖLÜM:

Purūravas'ın Oğulları; Amāvasu'nun Soyu; Gādhi Olarak Doğan Indra; Richika ve Satyavatī Efsanesi; Camadagni ve Viśvāmitra'nın Doğumu; Paraśurāma Efsanesi; Viśvāmitra'nın Oğulları; Kauṣika Irkının Oluşturulması / 237

VIII. BÖLÜM:

Ayus'un Oğulları; Kāṣī Kralları; Dhyanvantari'nin Önceki Doğumu; Pratarddana'nın Çeşitli İsimleri; Alarka'nın Büyüklüğü / 239

IX. BÖLÜM:

Āyus'un Oğlu Raci'nin Oğulları; Indra'nın Tahtını Ona Bırakması; Ölümünden Sonra Vedaları Reddeden Oğulları Tarafından Sahiplenilmesi ve Indra Tarafından Yok Edilmesi; Kshatravridha'nın Oğlu; Pratikshatra'nın Oğulları / 240

- X. BÖLÜM:** Nahusha'nın Oğulları; Yayāti'nin Oğulları; Şukra Tarafından Lanetlenmesi ve Oğullarından Gençliklerini Kendisine Vermesini İstemesi; Bu İsteğine Puru'nun Rız Olması ve Gençliğini Yayāti'ye Vermesi; Yayāti'nin Gençliğini Oğluna Geri Vermesi ve Puru'nun Egemenliği Altında Dünya'yı Oğulları Arasında Paylaştırması / 241
- XI. BÖLÜM:** Yādava Irkı; Kārttavīrya'nın Dattātreyā'dan Lütuf Elde Etmesi; Rāvaṇa'nın Esir Alınması; Paraşurāma Tarafından Öldürülmesi / 243
- XII. BÖLÜM:** Kroshtri'nin Oğulları; Çedi ve Vidarbha Krallarının Soyları / 244
- XIII. BÖLÜM:** Satvata'nın Oğulları; Syamantaka Mücevherinin Çalınması ve Kṛiṣṇa'nın Hırsız Açığa Çıkarma Çabası; Yādavaların Toplantısı; Akrūra'nın Doğum Öyküsü; Kṛiṣṇa Tarafından Syamantaka Mücevherine Sahip Olmakla Suçlanması; Mücevherin Sorumluluğunun Ona Kalması; Kṛiṣṇa'nın Masum Olduğunu Kanıtlaması / 246
- XIV. BÖLÜM:** Şini'nin, Anamitra'nın, Svaphalka'nın ve Çitraka'nın ve Andhaka'nın Soyları; Devaka ve Ugrasena'nın Çocukları; Bhacamana'nın Soy; Vasudeva'nın Oğlu; Pāṇḍu'yla Evlenen Kızı Pritha, Kızının Çocukları Yudhishṭhira ve Erkek Kardeşleri; Mādri'den Doğan Pāṇḍu'nun Oğulları Şūra'nın Çocukları; Śiṣūpāla'nın Önceki Doğumları / 254
- XV. BÖLÜM:** Hiraṇyakaṣipu ve Rāvaṇa Olarak Önceki Doğumlarında Śiṣūpāla'nın Viṣṇu ile Özdeşleştirilmemesinin ve Öldükten Sonra da Śiṣupala Olarak Tanımlanmasının Nedeninin Açıklanması; Vasudeva'nın Karıları, Çocukları; Devakī'den Olan Oğulları Balarāma ve Kṛiṣṇa; Kṛiṣṇa'nın Eşleri ve Çocukları; Yadu Soyundan Gelenlerin Sayısı / 256

XVI. BÖLÜM:	Turvasu'nun Torunları / 258
XVII. BÖLÜM:	Druhyu'nun Torunları / 259
XVIII. BÖLÜM:	Anu'nun Torunları; Onların Bazılarının İsimlerini Alan Ülkeler ve Şehirler / 259
XIX. BÖLÜM:	Puru'nun Soyu; Dushyanata'nın Oğlu Bharata'nın Doğumu; Oğullarının Öldürülmesi; Bharadvaca'nın yani Vitatha'nın Evlat Edinilmesi; Hastinapura'nın kurucusu Hastin; Acāmidha'nın Oğulları ve Onlardan Türeyen Irklar; Acāmidha'nın Oğlu Riksha'nın Soyu; Kurukshetra'nın Adını Kuru'dan Alması; Magadha'nın Carāsandha ve Diğer Kralları / 260
XX. BÖLÜM:	Kuru'nun Soyu; Devāpi'nin Tahtan Feragat Etmesi; Brahmanlar Tarafından Onaylanarak Śāntanu'nun Tahtı Devralması; Gangā'dan Olan Oğlu Bhishma ve Diğer Oğulları; Dhṛitarāshṭra, Pāṇḍu ve Vidura'nın Doğumu; Dhṛitarāshṭra'nın Yüz Oğlu; Draupadī'yle Evlenen Pāṇḍu'nun Beş Oğlu ve Onların Soyları; Arcuna'nın Torunu Parīkshit'in Hüküm Sürmesi / 263
XXI. BÖLÜM:	Geleceğin Kralları; Kshemaka ile Sonlanan Parīkshit'in Oğulları / 265
XXII. BÖLÜM:	Sumitra ile Sonlanan Ikshvāku Ailesinin Gelecekteki Kralları / 265
XXIII. BÖLÜM:	Vrihadratha'nın Soyu Olan Magadhā'nın Gelecekteki Kralları / 266
XXIV. BÖLÜM:	Magadhā'nın Gelecekteki Kralları; Pradyota Soyunun Beş Prensi. On Śaiṣunāga; Dokuz Nanda; On Maurya; On Śunga; Dört Kanva; Otuz Andhrabhritya; Çeşitli Kabileler ve Kastlar; Onların Kralları ve Hükümdarlık Dönemleri; Barbarların Yükselişi; Farklı Bölgelerdeki Farklılık; Evrensel Adaletsizlik ve Yok Olma Dönemi; Viṣṇu'nun Kalki Olarak Bedenlenmesi; Kötülüklerin Yok Edilmesi ve Veda Uygulamalarının Yeniden Kurulması; Kali'nin Sona Ermesi ve Kṛita Devrinin Başlaması; Yeryüzü Tarafından Söylenen İlahilerin Asita Tarafından Canaka'ya İletilmesi / 267

V. KİTAP

- I. BÖLÜM:** Kamsa'nın Ölümünün Bildirilmesi; Daityalar Tarafından Zulmedilen Yeryüzünün Tanrılara Başvurması; Ona Yardım Sözü Veren Tanrıların Vishṇu'ya Kadar Eşlik Etmeleri; Kamsa'nın Vasudeva ve Devakī'yi Hapsetmesi; Vishṇu'nun Yoginidrā'ya Emirleri / 277
- II. BÖLÜM:** Devakī'nin Anlayışı ve Tanrılar Tarafından Övülmesi / 281
- III. BÖLÜM:** Kṛiṣṇa'nın Doğumu; Kṛiṣṇa'nın Yaşodā'nın Yeni Doğan Kızıyla Yer Değiştirmesi / 282
- IV. BÖLÜM:** Kamsa'nın Doğan Bütün Erkek Çocuklarının Öldürülmesi İçin Emir Vermesi / 284
- V. BÖLÜM:** Nanda'nın İki Kardeş Kṛiṣṇa ve Balarāma'yla Birlikte Gokula'ya Dönmesi; İfrīt Pūtanā'nın Kṛiṣṇa Tarafından Öldürülmesi; Nanda ve Yaşoda'nın Duaları / 285
- VI. BÖLÜM:** Kṛiṣṇa'nın Yaramazlıkları; Gopaların Vrindavan'dan Ayrılması; Yağmur Mevsiminin Betimlenmesi / 286
- VII. BÖLÜM:** Kṛiṣṇa'nın Yılan Kālāya'yla Mücadelesi ve Ona Yamunā Nehri'nden Okyanusa Gitmesini Emretmesi / 289
- VIII. BÖLÜM:** Rāma Tarafından İfrīt Dhenuka'nın Öldürülmesi / 293
- IX. BÖLÜM:** Çocukların Ormandaki Oyunları; Asura Pralamba'nın Onların Arasına Sızması ve Kṛiṣṇa'nın Emrinde Rāma Tarafından Katledilişi / 294
- X. BÖLÜM:** Bahar Mevsimin Betimlenmesi; Kṛiṣṇa'nın Tanrı İndra'ya Tapınan Nanda'nın Aklını Çelmesi; Tapınmanın Sürülere ve Dağlara Yapılması Konusunda Ona ve Gopalara Tavsiye Vermesi / 296
- XI. BÖLÜM:** İndra'nın Gokula'ya Yoğun Yağmurlar Göndermesi; Kṛiṣṇa'nın Govardhana Dağı'nı Havaya Kaldırması; Sürüleri ve Çobanları Fırtınadan Koruması / 298

- XII. BÖLÜM:** İndra'nın Kṛiṣṇa'yı Görmek İçin Gokula'ya Gelmesi; Ona Övgüler Sunması ve Onu Sığırların Efendisi Yapması; Kṛiṣṇa'nın Arcuna ile Arkadaş Olacağına Söz Vermesi / 299
- XIII. BÖLÜM:** Kṛiṣṇa'nın Başarılarını Öven Gopilerle Eğlenmesi, Şarkı Söyleyip, Rāsa Dansı Etmesi / 301
- XIV. BÖLÜM:** Kṛiṣṇa'nın Boğa Formunda İfrit Arishtā'yı Öldürmesi / 304
- XV. BÖLÜM:** Kṛiṣṇa ve Balarāma'nın Hayatta Olduğunu Öğrenen Kamsa'nın Onları Öldürmesi İçin İfrit Keşin'i Göndermesi ve Akūra'nın Onları Mathurā'ya Getirmesi / 305
- XVI. BÖLÜM:** At Formundaki İfrit Keşin'in Kṛiṣṇa Tarafından Öldürülmesi; Nārada Tarafından Övülmesi / 306
- XVII. BÖLÜM:** Akrūra'nın Kṛiṣṇa'nın Üzerine Meditasyon Yapması; Gokula'ya Gitmesi; Kṛiṣṇa ve Kardeşini Görmekten Duyduğu Mutluluğu / 307
- XVIII. BÖLÜM:** Kṛiṣṇa'nın ve Balarāma'nın Akrūra'yla Birlikte Ayrılması ve Gopilerin Kederi; Akrūra'nın Yamunā Nehri'nde Yıkanması ve İki Kardeşi Tanrı Formunda Görmesi ve Viṣṇu'ya Dua Etmesi / 309
- XIX. BÖLÜM:** Akrūra'nın Kṛiṣṇa ve Balarāma'yı Mathurā'nın Yakınına Götürmesi ve Onlardan Ayrılması; Kardeşlerin Şehre Girmesi; Kṛiṣṇa'nın Kamsa'nın Küstah Çamaşırcısını Öldürmesi; Çiçek Satıcısının Nezaketi ve Kṛiṣṇa'nın Onu Kutsaması / 312
- XX. BÖLÜM:** Kṛiṣṇa ve Balarāma'nın Çarpık Kubca'yla Karşılaşmaları; Kubca'nın Kṛiṣṇa Tarafından Düzeltilmesi; Saraya Gitmeleri; Kṛiṣṇa Tarafından Yayın Kırılması; Kṛiṣṇa ve Kardeşinin Arenaya Girmesi; Kṛiṣṇa ve Balarāma'nın Kamsa'nın Güreşçileri Çanura ve Mustika'yla Dövüşleri; Kṛiṣṇa'nın Kamsa'yı Öldürmesi; Kṛiṣṇa'nın ve Balarāma'nın Vasudeva ve Devakī'ye Saygılarını Sunmaları / 314

- XXI. BÖLÜM:** Kṛiṣṇa'nın Ebeveynlerini Cesaretlendirmesi; Ugrasena'nın Tahta Çıkışı; Kṛiṣṇa'nın İfrit Paṇçacana'yı Katletmesi / 318
- XXII. BÖLÜM:** Carāsandha'nın Mathurā'yı Kuşatması ve Defalarca Bozguna Uğratılması / 320
- XXIII. BÖLÜM:** Kālayavana'nın Doğumu; Mathurā'ya Doğru İlerlemesi; Kṛiṣṇa'nın Dvāraka Şehrini İnşa Etmesi; Kālayavana'yı Muçukunda'nın Mağarasına Götürmesi / 321
- XXIV. BÖLÜM:** Muçukunda'nın Günahlarının Kefaretini Ödemesi; Kṛiṣṇa'nın Kālayavana'nın Ordusunu ve Hazinesini Ele Geçirmesi ve Dvārakā'yı Onarması; Balarāma'nın Vraca'yı Ziyaret Etmesi / 324
- XXV. BÖLÜM:** Balarāma'nın Sarhoş Olması; Yamunā Nehri'nin Onunla Gelmesini İstemesi; Nehrin Onun İsteğine Karşı Çıkması ve Balarāma Tarafından Cezalandırılması; Lakṣmī'nin Ona Süslerini ve Elbisesini Vermesi; Dvārakā'ya Geri Dönmesi ve Revatī'yle Evlenmesi / 325
- XXVI. BÖLÜM:** Kṛiṣṇa'nın Rukminī'yi Kaçırması; Onu Kurtarmaya Gelen Prenslerin Balarāma Tarafından Püskürtülmesi; Rukmin'in Tahtan İndirilmesi; Kṛiṣṇa Tarafından Bağışlanması; Rukminī'nin Pradyumna'yı Doğurması / 326
- XXVII. BÖLÜM:** Pradyumna'yı Kaçıran Sambara'nın Onu Okyanusa Atması; Māyādevī Tarafından Bir Balığın Karnında Bulunması; Māyādevī ile Evlenmesi; Sambara'yı Öldürüp, Birlikte Dvārakā'ya Gitmeleri / 327
- XXVIII. BÖLÜM:** Kṛiṣṇa'nın Eşleri; Pradyumna'nın Aniruddha Adında Bir Oğlu Olması; Balarāma'nın Rukmin'le Zar Oyunu Oynaması / 329
- XXIX. BÖLÜM:** İndra'nın Dvārakā'ya Gelmesi; Kṛiṣṇa'nın Naraka'yı Öldürmesi; Yeryüzünün Aditi'nin iki küpesini Kṛiṣṇa'ya vermesi; Naraka tarafından tutsak edilen prenseslerin serbest bırakılması ve onların Dvārakā'ya gönderilmesi / 330

- XXX. BÖLÜM:** Kṛiṣṇa'nın Aditi'nin Küpelerini Onarması; İndra'nın Bahçesini Ziyaret Etmesi; Satyabh  m  'nın İsteğiyle P  ric  ta Ağacını Alması; Őachi'nin İndra'yı Tahrik Etmesi ve Kṛiṣṇa ile Tanrılar Arasında Savaş   ıkması; Satyabh  m  'nın Onlarla Alay Etmesi / 332
- XXXI. BÖLÜM:** Kṛiṣṇa'nın İndra'nın Rızasıyla P  ric  ta Ağacını Dv  rak  'ya Götürmesi; Naraka'dan Kurtardığı Prenseslerle Evlenmesi / 336
- XXXII. BÖLÜM:** Kṛiṣṇa'nın çocukları; B  na'nın Kızı Uő 'nın Rüyasında G  rd     Aniruddha'ya   şık Olması / 337
- XXXIII. BÖLÜM:** B  na'nın Savaş İçin Şiva'dan Yardım İstemesi; Sarayda Aniruddha'yı Bulması ve Onu Esir Alması; Kṛiṣṇa, Balar  ma ve Pradyumna'nın Ona Yardıma Gelmesi; Şiva ve Skanda'nın B  na'ya Yardım Etmesi; B  na'nın Kṛiṣṇa ile Karőılaőması ve öldürmek İçin Hamle Yapması; Şiva'nın Araya Girmesiyle Kṛiṣṇa'nın Onun Hayatını Ba  őlaması; Viőṇu ve Şiva'nın Aynı Olması / 338
- XXXIV. BÖLÜM:** Kendini V  sudeva Gibi Gören Paundraka'nın Kıőı Kralının Desteğiyle Kṛiṣṇa'nın Niő anlarını ve Tarzını   stlenmesi; Kṛiṣṇa'nın Onların   stlerine Doğru Gitmesi ve Yok Etmesi; Kralın Oğlunun Kṛiṣṇa'ya Sihirli Bir Varlık Göndermesi; Benares'i Ateő e Veren, Onu ve Sakinlerini Yok Eden Diskini Göndermesi / 341
- XXXV. BÖLÜM:** ő  mba'nın Duryodhana'nın Kızını Kaçırması; Balar  ma'nın Onu Kurtarmak İçin Hastinapura ő ehrine Gitmesi; Ricasının Geri   evrilmesi;   fke İçinde ő ehri Sürüklemesi ve Nehire Atması; Kuru Liderlerinin ő  mba'yı ve Karısını Serbest Bırakması / 344
- XXXVI. BÖLÜM:** Maymun Dvidida'nın Balar  ma Tarafından Katledilmesi / 346
- XXXVII. BÖLÜM:** Y  dava Irkının Yok Edilmesi; Kṛiṣṇa'nın İsteğiyle Y  davaların Prabh  sa'ya Gitmeleri; Kavga çıkarmaları ve Yok Olmaları; Büyük Yılan ő esha'nın R  ma'nın Ağzından   ıkması; Kṛiṣṇa'nın Bir Avcı Tarafından Vurulması ve Evrensel Ruhla Bir Olması / 347

XXXVIII. BÖLÜM: Arcuna'nın Dvārakā'ya Gelmesi; Ölülere Yakması, Hayatta Kalanları Alıp Götürmesi; Kali Çağının Başlaması; Arcuna'nın Eşkiyaların Saldırısına Uğraması; Parasını ve Kadınları Çaldırması; Gücünü Kaybeden Arcuna'yı Vyāsa'nın Teselli Etmesi; Ashtāvakra'nın Apsarasları Lanetlediği Hikâyeyi Anlatması; Arcuna ve kardeşlerinin Parikshit'i Tahta Geçirmeleri ve Ormana Gitmeleri / 351

VI. KİTAP

I. BÖLÜM: Dünyanın Yok Oluşu; Kali Devri / 359

II. BÖLÜM: Kali Devrinin Özellikleri; Viṣṇu'ya Bağlılığın Tüm Kastlar İçin Kurtuluş Olması / 362

III. BÖLÜM: Üç Farklı Yok Oluş; Parārdha'nın Süresi; Brahmā'nın Bir Günü Sonunda Meydana Gelen Yok Oluş / 364

IV. BÖLÜM: Birinci Yok Oluşun Devamı; İkinci yani Temel Yok Oluş / 367

V. BÖLÜM: Üçüncü Tür Yok Oluş; Varoluştan Sonsuz Özgürlük; Maddi Yaşamın Kötülükleri; Çocukluk, Yetişkinlik ve Yaşlılığın İstirapları; Cehennem'in İstirapları; Cennetin Noksan Saadeti; Bhagavat ve Vāsudeva Terimlerinin Anlamları / 369

VI. BÖLÜM: Kurtuluşu Elde Etme Araçları; Khāndikya ve Keśidhvaca'nın Öyküsü / 374

VII. BÖLÜM: Keśidhvaca'nın Cahilliğin Doğasını ve Yoganın Yararlarını Açıklaması; Yoganın Altı Evresi; Viṣṇu'nun Bireysel ve Evrensel Formu Üzerine Meditasyon Yapılması; Bilginin Kazanılması; Sonsuz Özgürlük / 377

VIII. BÖLÜM: Parāśara ve Maitreya Arasındaki Konuşmanın Sonu; Viṣṇu Purāṇa'nın İçindekilerin Tekrarı; Viṣṇu'ya Dua Edilmesi / 384

SUNUŞ

Vishṇu Purāṇa, Hinduizmin Vaishṇavizm mezhebinin ilk kutsal metni olarak kabul edilir. Yaklaşık olarak yirmi üç bin beyit, yüz yirmi altı bölüm ve altı kitaptır. İlk kitap, evrenin yaratılışının ilk izlerinden; ikinci kitap, kral listeleri, coğrafya ve astronomi vb. gibi konulardan; üçüncü kitap, Vedaların bölünmesi ve kastlardan; dördüncü kitap, hanedanların kronolojilerinden; beşinci kitap, Kṛishṇa'nın hayatından ve altıncı kitap ise dünyanın yok oluşu ve tekrar ortaya çıkışından bahseder.

Vishṇu Purāṇa, on sekiz Mahāpurāṇa içinde önemli bir yere sahiptir. Ona "Purāṇa ratna" yani "Purāṇaların mücevheri" adı verilmiştir. Purāṇa'nın adından da anlaşılacağı üzere Tanrı Vishṇu inananlarının kitabıdır ve bir Purāṇa'da olması gereken beş karakteristik özelliğin hepsini içermektedir. Purāṇaları oluşturanlar saz şairleri Sūtalar'dır. Sūtalar, din adamı olmadığı için Purāṇalar dinî metin olmaktan çok halka ait metinler olarak kabul edilirler.

Vishṇu Purāṇa, bilge Parāśara ve öğrencisi Maitreya arasındaki karşılıklı konuşma şeklinde geçmektedir. Yazarı olarak Veda Vyāsa kabul edilir ve Padma Purāṇa'da Sāttivika Purāṇa olarak sınıflandırılır. Batılı bilim adamları tarafından önemli sayılan Vishṇu Purāṇa ilk olarak 1840 yılında H. H. Wilson tarafından Sanskrit dilinden İngilizceye çevrilmiştir.

Bu çalışmada eserin orijinal dili Sanskrit metninin yanı sıra H. H. Wilson ve M. N. Dutt'un İngilizce metinleri ve birkaç Hindî metinden de yararlandım. Umarım okurlar bu çalışmayı Hint Dünyasına açılan bir kapı olarak keyifle okurlar.

Bu kapsamlı ve önemli çalışmam sırasında değerli görüşlerini paylaşan meslektaşım Doç. Dr. Yalçın Kayalı'ya, ayrıca okuma aşamasında doktora öğrencim Derya Keskin'e ve her daim yanımda olan ve desteklerini benden esirgemeyen Kırıcı ailesine çok teşekkür ederim.

H. Derya CAN

PURĀṆA KELİMESİNİN ANLAMI

Purāṇalar, eski zamanlara ait kralların ve kahramanların öyküleri, coğrafya, astronomi, tıp vb. gibi konuların anlatıldığı Hint mitolojisinin önemli bir dalıdır. Purāṇa kelimesi tek başına kullanıldığında bir anlam ifade etmez. Bu yüzden de sık sık Purāṇamākhyānam olarak kullanılır ve “eski öyküler” anlamına gelir. Purāṇaların ilk olarak nasıl ve ne zaman ortaya çıktıklarını söylemek zordur. Atharva Veda, Śatapatha Brāhmaṇa, Bṛihadāranyaka Upanishad ve Vedik dönemdeki birkaç eserde onların çoğunlukla itihāsa (geleneksel, tarihî kanıt) ile olan ilgisinden bahsedilir. Vedik çalışmaların bir kısmında ve erken dönem Buddhist edebiyatında da Purāṇa’dan beşinci Veda olarak bahsedilir. Bu şekilde R̥g Veda’nın Puruṣa-sūktasında açıklandığı gibi, evrenin köken teorisi; kurban ve Atharvaveda’daki yacusa bağlantılıdır. Bu bağlantı, Purāṇa ve pāriplava ākhyānalardan seçilen konuların yanı sıra aśvamedha kurban törenine ait anlatılar da Purāṇa’nın Vedik döneme kadar uzanabildiğinin bir kanıtı olarak gösterilebilir. Ancak, bu konuda kesin bir kanıt yoktur.

Kadim zamana ait hikāye koleksiyonu olan Purāṇalar, geleneğe uygun olarak ortaya çıkış dönemlerinde sözlü olarak yayılmışlardır. Purāṇaları sözlü olarak aktaranlar Sūtalar’dır. Vedik dönem sonrasında Sūtalar hem savaş arabacısı hem de ozandılar. Ancak, Vedik dönemde ise durumları farklıydı, Eggling’e göre Sūtalar Brāhmanalarda ozan ve saray şairiydiler (Bhargava 390). Nesilden nesile sözlü olarak aktarılan Purāṇaların Veda dönemine dayandırılan eskiliği bu eserlerin kolektif bir çalışma olması olasılığını da güçlendirmektedir. Örneği R̥g Veda’da ve Brāhmanalarda anlatılan Pururavas ve Urvaṣi öyküsü Purāṇa koleksiyonu içinde Viṣṇu Purāṇa’da da anlatılır. Winternitz’e göre; “.....ama şurası da bir gerçektir ki, bu eski öykülerle karışmış durumdaki yeni metinler de “Purāṇa” adı altında anılırlar. Buna biz “eski şişenin içinde yeni şarap gibi” deriz. Bu edebiyatın en eski ürünleri bile, eski Purāṇa tarzının arkaik çerçevesi içinde, dışarıdan doldurmalarla oluşturulmuş örneklerdir.” (Winternitz 518).

I.
KİTAP

I. BÖLÜM

Dua; Maitreya'nın Öğretmeni Parāṣara'ya Evrenin Kökenini ve Doğasını Sorması; Parāṣara'nın İfritleri Yok Etmek İçin Dinî Tören Yapması ve Vasishṭha Tarafından Yatıştırılması; Pulatsya'nın Görünmesi ve Ona İlâhi Bilgi Vermesi; Viṣṇu'nun Kökeni, Var Oluşu ve Bütün Her Şeyin Sonu

OM!* Şanlı Vāsudeva! Zafer senin olsun Pundarikāksha. Tapınma sana olsun Viṣvabhāvana. Şan senin olsun Hṛishikeṣa, Mahāpuruṣha ve Pūrvaca. Var olan, ölümsüz, Brahmā, Īṣvara, Puruṣha, yaratıcı, koruyucu ve yok edici üç özelliğe sahip olan, doğanın ve evrenin diğer unsurlarının ailesi olan, anlayış, zenginlik ve sonsuz kurtuluşu bize bağışlayan Viṣṇu.

Bütün her şeyin efendisi Viṣṇu'ya tapınıp, Brahmā ve diğerlerine ve aynı zamanda kutsal hocalara da saygılarımı sunduktan sonra; şimdi sana kutsallıkta Vedalara eşit bir Purāṇa anlatacağım.

Maitreya, geleneksel tarihte ve Purāṇalarda tecrübeli, Vedaları ve onlara bağlı bilim dallarında bilgili, erdemde ve felsefede beceri sahibi, sabah tapınma ayinlerini yerine getiren mükemmel ermiş Vasishṭha'nın torunu Parāṣara'yı saygıyla selamladıktan sonra şöyle sordu:

“Efendim! Vedaların tamamını, erdemin ve kutsal bilginin kurallarıyla ilgili her şeyin eğitimini sizden aldım. Sizin lütfunuz sayesinde diğer insanlar düşmanım olsalar bile, benim bilginin bütün dallarını incelediğimi itiraf edeceklerdir. Dindarlıkta bilgili olan saygıdeğer kişi, bu dünya nasıl meydana geldi ve gelecekte neler olacak? Bunu sizden öğrenmek istiyorum. Ey Brāhman, onun özü ne-

* ॐ simgesi ile gösterilen Om hecesi dualara ve dinî törenlere başlarken kullanılır. Sanskrit edebiyatında kitapların bazıları bu hece ile başlar. Üç heceden yani a, u, m hecelerinin birleşimidir ve Epik Dönem Mitolojisinin tanrı üçlemesi Brahmā, Viṣṇu ve Śiva'yı simgeler. Bu tek hece Udgītha olarak da isimlendirilir. İlk kez Upanishadlarda görülen om hecesi, kimi zaman mantraların temeli veya tohumu olarak kabul edilen mistik bir sözcüktür (Stutley 1977; 213).

dir? Canlı ve cansız herşey neden türedi ve tekrar yok olmaları nasıl olacak? Elementler nasıl ortaya çıktı? Tanrılar ve diğer yaratılmışlar nasıl türediler? Okyanusların ve dağların, yeryüzünün, Güneş'in ve gezegenlerin durumu nedir? Tanrıların ve diğerlerinin soyları, Manvantaralar olarak isimlendirilen dönemler, Manular, Kalpalar ve alt bölümleri ve dört devir, bir Kalpa'nın sonundaki olaylar, çeşitli devirlerin sona ermesi, büyük ermişlerin, tanrıların, ermişlerin ve kralların tarihleri, Vyāsa tarafından düzenlendikten sonra, Vedaların okullara nasıl ayrıldığı, onların görevlere ayrılmasının yanı sıra Brāhmanların ve diğer sınıfların görevleri nedir? Ey Vasishṭha'nın torunu, bunların hepsini sizden duymayı diliyorum. Öğrenmek istediğim bütün bu bilgileri bana lütfedip açıklayın."

Parāṣara anlatmaya devam etti: "Dindar Maitreya! Sormuş olduğun sorular bana babamın babası Vasishṭha tarafından anlatılmış eski bir hikâyeyi hatırlattı. Viśvāmitra'nın görevlendirdiği bir Rākshasa tarafından babamın yok edildiğine dair bir hikâye dinlemiş ve hiddetli bir öfkeye kapılmıştım. Bu öfkeyle Rākshasaları yok etmek için bir kurban törenine başladım. Onların yüzlercesi ayın sayesinde küle dönüştüler ve tamamının kökünü kazıyacakken büyükbabam Vasishṭha bana şöyle dedi: 'Bu kadar yeter evladım. Öfken artık yatışsın. Rākshasalar suçlu değil. Babanın ölümü kaderin bir işi. Öfke ise aptalların işidir, akıllıların değil. Kimin kim tarafından öldürüldüğü sorulabilir? Kişi, kendi yaptığını biçer. Evladım, öfke, zorluklar çekerek elde etmiş olduğun ününü, dindarlığını yok eder. Cennete ve kurtuluşuna engel olur. Ermişlerin başı daima öfkeden kaçınır. Bu yüzden onun etkilerine maruz kalma. Artık karanlığın bu zarsız ruhları tükenmesin. Merhamet erdemin gücüdür.' Saygıdeğer büyükbabam tarafından bu şekilde öğüt verildikten sonra, derhal onun öğütlerine bağlı kalarak töreni bıraktım. Ermişlerin en mükemmeli Vasishṭha benden memnun oldu. Çok geçmeden büyükbabam tarafından ona dinsel işaretler bahsedilen Pulaha'nın ünlü erkek kardeşi ve Brāhman'ın oğlu Pulastya gelerek bana şöyle dedi: 'Şiddetli bir düşmanlık içinde atalarını dinlediğinden ve merhametli davrandığından dolayı her türlü bilimde bilgili olacaksın. Benim neslimi yok etmek için alevlenmiş olsan bile kendini sakındığından, sana diğer bir nimet bahsedeceğim ve sen Purāṇaların özetini yazacaksın. Tanrıların doğasının gerçeğini, dinî törenlerle meşgul olup

II.
KİTAP

I. BÖLÜM

Priyavrata'nın Soyu ve Oğulları Arasında Dvīpa'nın Bölünmesi;
Hindistan'ın Bharata Olarak Adlandırılması

Maitreya: “Saygıdeğer efendim, dünyanın yaratılışı konusunda merak ettiğim her şeyi detaylı bir şekilde bana anlattınız, fakat tekrar anlatmanızı istediğim bir kısım var. Priyavrata ve Uttānapāda'nın Svāyambhuva Manu'nun oğulları olduğunu söylediniz ve Uttānapāda'nın oğlu Dhruva'nın hikâyesini tekrarladınız. Ancak, Priyavrata'nın atalarından hiç bahsetmediniz. Onun ailesinin hikâyesini de bana anlatmanızı rica ediyorum.”

Parāśara: “Priyavrata, Kardam'ın atasının kızı, Kām̐yā ile evlendi. Samrāt ve Kukshi adında iki kızı ve on oğlu oldu. Oğulları; akıllı, cesur, mütevazı ve hürmetkâr Agnīdhara, Agnibāhu, Vapushmāt, Dyutimāt, Medhātithi, Bhavya, Savala, Medha, Putra ve ismi gibi şöhretli Cyotishmat'tı. Priyavrata'nın oğulları güçlü ve kahramanlıklarıyla ünlüydüler. Oğullarından üçü Medha, Putra ve Agnibahu kendilerini dine adanmışlardı, önceki var oluşlarını hatırladıklarından da hakimiyete göz dikmemişler, ancak uygun mevsimde, adanmışlık ayinlerini tamamen çıkar gözetmeden ve hiçbir ödül beklemeden özenle uygularlardı.

Dünyayı yedi kıtaya bölen Priyavrata, diğer yedi oğluna da sırasıyla bu yedi kıtayı vermişti. Agnīdhara'yı Cambūdīvīpa'ya, Medhātithi'yi Plakshadvīpa'ya, Vapushmat'ı Śālmalīdvīpa'ya, Cyotishmat'ı Kuṣadvīpa'ya, Dyutimat'ı Krauñcadvīpa'ya, Bhavya'yı Śakadvīpa'ya ve Savala'yı da Pushkaradvīpa'ya hükümdar olarak atamıştı.

Cambūdīvīpa'nın kralı Agnīdhara'nın atalarının görkemlerine sahip dokuz oğlu oldu. Bunlar: Nābhi, Kimpurusha, Harivarsha, Īlāvṛita, Rāmya, Hiranvat, Kuru, Bhadrāśva ve dindarlık konusunda hep aktif olan Ketumālā'ydı.

Maitreya! Dinle. Agnīdhara, Cambūdīvīpa'yı dokuz oğlu arasında paylaştırdı. Himavat'ın güneyinde yer alan Hima ülkesini Nābhi'ye,

III. KİTAP

I. BÖLÜM

Farklı Manular ve Manvantaraların Öyküsü; Koruyucu Olarak
Vishṇu'nun Formları ve Vishṇu'nun Anlamı

Maitreya: “Saygıdeğer hocam, bana yeryüzünün ve okyanusun yaratılışını, Güneş ve gezegen sistemlerini, tanrıların ve diğerlerinin yaratılışlarını, ermişlerin kökenlerini, dört kastın soyunu, ifritlerin doğasını, Dhruva ve Prahlāda'nın öyküsünü anlattınız. Bunların yanı sıra şimdi sizden tüm Manvantaraları ve başta tanrıların kralı (İndra) Şakra olmak üzere ilgili dönemlere başkanlık edenleri de öğrenmek istiyorum.”

Parāśara: “Şimdi sana farklı Manvantaraların düzenlerini, geçmiş ve gelecek olan Manvantaraları tekrar anlatacağım.

İlk dönemde Manu Manu Svāyambhuva'ydı. Ondan sonra Svāroçisha, sonra Uttama, sonra Tāmāsa, sonra Raivata, sonra Çākshusha geldi. Bu altı Manu ölüp gitti. Şu andaki dönem olan yedinci Manvantara'ya başkanlık eden Manu güneşin oğlu Vaivasvata'dır. Kalpa'nın başlangıcı olan Svāyambhuva'nın dönemi, tanrılar, ermişler ve önemli kişiler benim tarafımdan daha önce sana anlatılmıştı. Şimdi de Svāroçisha Manvantara'ya başkanlık yapan tanrıları, ermişleri ve Manu'nun oğullarını bir bir anlatacağım. Bu dönemin tanrıları (ikinci Manvantara) Pārāvatalar ve Tushitalar olarak isimlendirilirlerdi. Tanrıların kralı güçlü Vipaśçit'ti. Ūrca, Stambha, Prāna, Dattoli, Rishabha, Nişçara ve Arvarivat olmak üzere yedi ermiş vardı. Çaitra, Kimpurusha ve diğerleri de Manu'nun oğullarıydı.

Uttami'ninin üçüncü Manvantara'sında Suśānti ayrı ayrı Sudhāmalar, Satyalar, Şivalar, Pradaśānalar ve Vasavartiler olarak adlandırılan tanrıların kralı İndra'ydı. Bu beş sınıfın her biri on iki tanrıdan oluşuyordu. Vasishṭha'nın yedi ermiş oğlu vardı ve Aca, Paraşu, Dipta ve diğer oğullar Manu'nun oğullarıydı.

Dördüncü Manu döneminin kralı Tāmāsa'ydı. Surūpaların, Harilerin, Satyaların ve Şudhilerin her biri yirmi yedi tanrıdan oluşan

IV.
KİTAP

I. BÖLÜM

Kralların Soyları; Brahmā'dan Başlayan Güneş İmparatorluğu'nun Kökeni;
Manu Vaivasvata'nın Oğulları; Îlā'nın değışimi; Vaivasvata'nın Oğullarının
Soyları; Raivata Efsanesi

Maitreya: “Saygıdeğer öğretmen, erdemli insanların gayret içinde uyguladıkları sürekli ya da ara sıra yapılan seremonileri bana açıkladınız. Ayrıca bana çeşitli kastlara ve sınıflara ait görevleri de anlattınız. Şimdi de yeryüzüne hükmetmiş kralların soylarını anlatmanızı rica ediyorum.”

Parāşara şöyle dedi: “Maitreya, Brahmā'dan başlayan, çok sayıda dindar, yüce gönüllü ve kahraman prenslerle onurlandırılmış, kökeni Brahmā'ya kadar uzanan Manu'nun soyunun her zaman hatırlanacağı ve onun soyunun asla yok olmayacağı söylenir. Bu nedenle tüm günahların silineceğı bu ailenin prenslerin tamamını sana anlatacağım, beni iyi dinle.”

Kāinata ait yumurta evrimleşmeden önce, Rîg, Yacur ve Sāma Veda ile bir olan, Vishṇu'dan meydana gelen ve tüm dünyaların ilk yaratılmamış nedeni, yüce Brahmā formundaki Hiranyagarbha vardı. Brahmā'nın sağ başparmağından Ata Daksha doğdu. Onun kızı Güneş'in annesi olan Aditi'ydi. Manu Vaivasvata göksel ışığın oğluydu. Onun oğulları Îkshvāku, Nṛiga, Dhriştā, Şaryāti, Narishyanta, Prāṇşu, Nābhāga, Nedishta, Karūsha ve Prishadhra'ydi. Onlar doğmadan önce Manu oğulları olması için Mitra ve Varuṇa'ya bir kurban töreni düzenlemiş, ancak kurbanı yöneten ermişin dikatsizliğı sonucunda Îlā adında bir kızı doğmuştu. Ancak bu iki tanrının lütfuyla bu kızın cinsiyeti değışti ve Sudyumna adında bir erkek oldu. Daha sonraki bir dönemde Şiva'nın söylediğı bir lanetin etkilerine maruz kalan Sudyumna, Ay tanrısının oğlu Budha'nın kulübesine yakın bir yerde tekrar kadına dönüştü. Bir gün Budha inziva yerinin yakınında yürürken onu görüp beğendi ve ondan Purūravas adında bir oğlu oldu. Onun doğumundan sonra Sudyumna'yı

V.
KİTAP

I. BÖLÜM

Kamsa'nın Ölümünün Bildirilmesi; Kamsa'nın Vasudeva ve
Devakī'yi Hapsetmesi

Maitreya: “Farklı hanedanlıkların kökenini, krallarını ve onların gerçekleştirdikleri olayların tamamını anlattınız. Ey kutsal ermiş, şimdi ise sizden özellikle yeryüzüne inen Vishṇu'nun neden kendisinin bir parçasını Yadu ailesinde bedenlendiğini ve ayrıca, yüce ruhun bir parçası olarak yeryüzüne inerken hangi eylemleri gerçekleştirdiğini dinlemek istiyorum.”

Parāṣara: “Dinle Maitreya, Vishṇu'nun bir parçası olarak doğumunu ve eylemlerinin yeryüzüne bahşettiği faydaları anlatacağım.

“Bir zamanlar Vasudeva, Devaka'nın göksel güzellikteki kızı Devakī'yle evlendi. Evlilik töreninin ardından Bhoca ırkının sahibi Kamsa onların düğün arabalarını sürerken, gökten şimşeğe benzeyen, gür ve derinden gelen bir ses Kamsa'ya dedi ki: “Aptal, arabasını sürdüğün bu genç kızın ve kocasının sekizinci çocuğu, senin hayatına son verecek.” Bunu işiten Kamsa hemen kılıcını çekip, Devakī'yi öldürecekken Vasudeva araya girdi ve dedi ki: “Ey büyük savaşçı, Devakī'yi öldürme. Onun hayatını bağışla. Devakī'nin doğurduğu bütün çocukları sana vermeye söz veriyorum.” Bunun üzerine Kamsa, Vasudeva'nın sözüne güvenerek Devakī'yi öldürmekten vazgeçti.

Bu arada, aşırı yükünün altında ezilen Yeryüzü, Meru Dağı'nda toplanmış tanrıların meclisine gitti ve tanrıların başı Brahmā'yla birlikte bütün tanrılara, acıklı bir ses tonuyla sıkıntılarından bahsederek, şöyle dedi: “Agni, altınların atasıdır, parlaklığın ışığı olan Sūrya'dır. Annemin, babamın, benim ve bütün yerkürenin rehberi, ataların efendisinin efendisi, din adamlarının efendisi, en yaşlı olandan daha yaşlı, dakikalar ve saatlerle özdeş olan Brahmā yüce ruh Nārāyaṇa'dır. Ey Tanrılar, sizlerin bu topluluğu onun yalnızca bir parçasıdır. Güneş, rüzgâr, ermişler, Rudralar, Vasular, Aşvin-

VI.
KİTAP

I. BÖLÜM

Dünyanın Yok Oluşu; Kali Devri

Maitreya: “Ünlü ermiş, dünyanın yaratılışını, ataların soylarını, Manvantaraların sürelerini ve prenslerin hükümdarlıklarını ayrıntılı olarak bana anlattınız. Şimdi de dünyanın yok oluşunu, tam yok oluş süresini ve bir Kalpa’nın sona ermesi sırasında meydana gelen olayları öğrenmek istiyorum.”

Parāṣara: “Ey Maitreya, bir Kalpa’nın sona ermesinde ya da Brahmā’nın yaşamının sona ermesiyle meydana gelen ve dünyanın yok oluşuna neden olan olayların ne olduğunu dinle. Ölümlülerin bir ayı, ataların bir günü ve gecesidir. Ölümlülerin bir yılı, tanrıların bir günü ve bir gecesidir. Dört devrin iki katının bin toplamı Brahmā’nın bir günü ve gecesidir. Dört devir Krita, Tretā, Dvāpara ve Kali’dir. Bunlar tanrıların on iki bin yılını kapsar. Benzer tanım-lamalara sahip bu dört devirin sonsuz ardışıklığı vardır. İlki her zaman Krita olarak, sonuncusu da Kali olarak isimlendirilir. İlk devir Krita, Brahmā tarafından yaratılmış bir devirdir. Son devir Kali ise evrenin çözünme devridir.”

Maitreya: “Saygıdeğer efendim, bana dört ayaklı erdemin* tamamen yok olduğu Kali döneminin doğasının bir tanımını yapabilir misiniz?”

Parāṣara: “Maitreya, bana sorduğun ve şu anda tamamlanmak üzere olan Kali döneminin doğasını dinle.

Kali döneminde insanlar ne kast sistemini ne Sāma, R̥ig ve Yacur Veda tarafından emredilen seremonileri yerine getirmeyecekler. Bu dönemde evlilikler ritüellere uygun olmayacağı gibi, ruhani öğret-menleri ve öğrencilerini birbirine bağlayan kurallar da olmayacak. Koca ve karının davranışlarını düzenleyen kanunlar ayaklar altına alınacak ve tanrılara ateşle adaklar sunulmayacak. Güçlü ve zengin erkekler, hangi ailede doğarlarsa doğsunlar, her kabilenin genç

* Hint inanışında sadelik, doğruluk, temizlik ve merhamet olarak kabul edilir.